

Centri Civilnih Inicijativa
Bosna i Hercegovina

Projekat «Program Partnerskog Građanskog Zastupanja» (CAPP)

Oblast »Monitoring rada vlada u BiH«

PERIODIČNI IZVJEŠTAJ O RADU VIJEĆA MINISTARA

---

01. januar 2007 – 30. juni 2007.

Centri civilnih inicijativa (CCI) je bosanskohercegovačka nevladina, neprofitna organizacija, koja radi na razvoju civilnog društva širom Bosne i Hercegovine. Misija Centara civilnih inicijativa jeste da promoviše i podstigne aktivno učestvovanje građana u demokratskim procesima i da jača kapacitete organizacija i pojedinaca kako bi uspješnije rješavali probleme u zajednicama širom Bosne i Hercegovine.

Centri civilnih inicijativa, kao jedan od pokreta a projekta **Građanska platforma**, kojim je u predizbornom periodu uobli en zahtjev građana ove zemlje (podržan sa preko 500.000 potpisa) prema budu oj vlasti, u vidu 12 problema koje građani smatraju najprioritetnijim za rješavanje¹, ovih dana, kako su to u predizbornom periodu i obe ali, u saradnji sa svojim koalicionim partnerima (ALDI, Transparency international,...) objavljuje analize rada razli itih nivoa vlasti u BiH. Ovo je **izvještaj o prvih pola godine rada Vijeća ministara BiH, a tačnije od dana konstituisanja do 30. juna 2007. godine.**

PODSJEĆANJE

Vije e ministara, kao najviša izvršna vlast u BiH, na elu sa predsjedavaju im Nikolom Špiri em (SNSD), potvrđeno je sa svim ministarima i zamjenicima, od strane Predstavni kog dom Parlamentarne skupštine BiH, 09.02. 2007. godine, 100. dan od objave rezultata izbora. Pored predsjedavaju eg, u Vije u ministara su Sven Alkalaj (SBiH) – ministar vanjskih poslova, Tarik Sadovi (SDA) – ministar sigurnosti, Marina Pendeš – zamjenik ministra odbrane, Dragan Vranki (HDZ BiH) – ministar finansija i trezora, Boriša olak (HDZ BiH) – ministar pravde, Slobodan Puhalac – ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Božo Ljubi (HDZ 1990)– ministar za komunikacije i promet, Safet Halilovi (SBiH) – ministar za ljudska prava i izbjeglice, te Sredoje Novi (SNSD) – ministar civilnih poslova.

Po preuzimanju dužnosti, predsjedavaju i Špiri istakao je kako u njegovom radu ne e biti „tabu“ tema i da on li no biti otvoren za sve informacije koje javnost o ekuje od Vije a ministara BiH. Pozvao je sve građane BiH da zajedno kreiraju klimu u kojoj e građani shvatiti da se u BiH može živjeti bolje ljepe i prosperitetnije.

Tokom analiziranog perioda, 09.02. – 31.05. 2007. godine, Vije e ministara je održalo 15 redovnih sjednica, ubrajaju i i tematsku posve enu EU integracijama, na kojima je razmatralo i raspravljalo o približno 440 ta aka dnevnog reda. U kona an zbir ta aka ubrojili smo i permanentne kao što su usvajanje zapisnika sa prethodne sjednice, te tekua, kadrovska i poslani ka pitanja. Na oko 30 ta aka dnevnog reda, razli itog karaktera, Vije e se nije odmah pozitivno o itovalo, nego su tražene izmjene, dopune, dodatne konsultacije i sli no, a ve ina pomenutih naknadno dorađenih ta aka je usvojena na narednim sjednicama.

FOKUS ISTRAŽIVANJA

Naše istraživanje smo fokusirali na odgovornost Vije a ministara prema javnosti BiH, akcentirao na zahtjeve preko 500.000 građana i broj mjera koje predstavnici vlasti iniciraju ili donose, a koji su u skladu sa Građanskom platformom. Uporedo, manjim dijelom, analizirali smo i odgovornost Vije a ministara prema zakonodavnoj vlasti, odnosno Parlamentarno skupštini BiH. Ve za naredne izvještaje, odgovornost Vije a ministara prati emo i kroz prizmu predizbornih obe anja stranaka koje participiraju u Vije u, kao i na osnovu broja inicijativa ministara u skladu sa predizbornim obe anjima i zahtjevima iz Građanske platforme. Pored

---

¹ Nezaposlenost, male penzije, visok stepen korupcije, neuređen sistem zdravstvene i socijalne zaštite, postojanje ekstremno siromašnih u BiH, neusklađen sistem obrazovanja sa Bolonjskim procesom, itd. Spisak od 12 građanskih zahtjeva prikazan je u dodatku 2 izvještaja, na strani 24.

svoga navedenog, ne smijemo zaboraviti izraziti potrebu da Vijeće i ministarstvo bude odgovorno prema svom Programu rada za 2007. godinu o čemu se više govori u nastavku izvještaja.

SAŽETAK

Tokom analiziranog polugodišnjeg perioda Vijeće i ministarstvo je održalo 15 redovnih sjednica na kojima je razmatralo i raspravljalo o približno 440 tačaka dnevnog reda. Iako je Vijeće i ministarstvo, dakle, u prosjeku, raspravljalo o 30 tačaka po sjednici, analiza odgovornosti, efikasnosti i efektivnosti rada Vijeća, koju su izvršili **Centri civilnih inicijativa**, pokazuje da ne možemo biti pretjerano zadovoljni sa dosadašnjim rezultatima rada jednog od najvišnjih segmenata izvršne vlasti u BiH.

U određenim aspektima primjetno je poboljšanje u odnosu na dosadašnje sazive Vijeća i ministarstva. Prije svega se to odnosi na povećanje odgovornosti prema Parlamentu (u smislu učestalijeg prisustva članova Vijeća i zasjedanjima PS BiH i povećanja ažurnosti u odgovaranju na zastupnička pitanja), te na činjenicu da je, za razliku od prethodnog, ovaj saziv Vijeća i ministarstva realizovao svoju zakonsku obavezu i usvojio program svog rada.

Na drugu stranu Vijeće i ministarstvo je i dalje, evidentno, nedovoljno efikasno (realizovalo je samo 26% zakona i odluka od ukupno programom planiranih za prvo polugodište 2007. godine) te, nedovoljno posvećeno problemima koje su građani detektovali kao svoje najvažnije (od približno 440 tačaka dnevnog reda koje je Vijeće razmatralo na redovnim zasjedanjima, čak 70% mjera nije imalo nikakve veze sa zahtjevima iz **Građanske platforme**. Pri tome, i od tih cca 130 tačaka koje je Vijeće razmatralo a da imaju određene veze sa Platformom samo 15% od istih može, prema nalazima eksperata, proizvesti stvarna sistemski rješenja u pravcu ispunjenja građanskih zahtjeva. Zabrinjavajuća je i činjenica da je Vijeće, po analizi ekspertnih organizacija, planiralo za godinu dana usvojiti 171 takvu mjeru², a da je u ovom polugodišnjem periodu prepoznata realizacija tek 20 istih).

I pored značajnih pomaka u odnosu na dosadašnju praksu, Vijeće i ministarstvo ispoljava i dalje nedovoljnu transparentnost u svom radu (nisu poznati javni podaci kojima ministarstvo ili druge institucije i organi obavještavaju Vijeće i ministarstvo o eventualnim kašnjenjima, kao što je to navedeno Poslovníkom, a Web sajt Vijeća i ministarstva o održanim sjednicama nudi tek štura saopštenja za javnost, gdje se samo taksativno nabrajaju tačke dnevnog reda, bez detaljnijih objašnjenja, koja su nužna, kako bi građani imali uvid u kvalitet i očekivane rezultate od implementacije određenih zakona, odluka, sporazuma isl.). U analiziranom periodu, dalje, 20.06. 2007. godine, sa zakašnjenjem od mjesec dana usvajanje periodični Izvještaj o realizaciji Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za period I-III 2007. godine (Izvještavanje se realizuje na osnovu „Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH³“, gdje je jasno definisano da se svi budžetski korisnici obavezuju na redovno saopštavanje tromjesečnih izvještaja i dostavljanje ministarstvu finansija i trezora BiH u roku od 20 dana po isteku tromjesečnog perioda. Ministarstvo finansija i trezora dužno je saopštiti tromjesečni izvještaj o izvršenju Budžeta institucija BiH i dostaviti na razmatranje i usvajanje Vijeću

² Mjere koje prema nalazima analize Programa rada Vijeća i ministarstva mogu proizvesti stvarna sistemski rješenja u pravcu ispunjenja građanskih zahtjeva

³ Pravilnik je donesen na osnovu člana 61. zakona o upravi i člana 37., a u vezi sa članom 22. Zakona o finansiranju institucija BiH

ministara BiH u roku od 40 dana po isteku tromjeseja. Rok za kreiranje prvog tromjesejnog izvještaja prošao je zaključno sa 15. majem, tako da bilježimo kršenje pravilnika po pitanju periodičnog izvještavanja, (tabela 4).

Zaključak

Vijeće ministara nije u dovoljnoj mjeri bilo posvećeno rješavanju najprioritetnijih problema građana ove zemlje, okupljenih u 12 zahtjeva iz **Građanske platforme**.

Vijeće ministara značajno kasni u realizaciji sopstvenog programa rada i dovodi u pitanje ostvarenje programskih zadataka.

Vijeće ministara nema razvijen mehanizam praćenja realizacije programa rada, revidiranja u slučaju neispunjenja istog, a isto tako javnosti se ne prezentuju podaci koji objašnjavaju uzroke nerealizacije Programa.

Predsjedavajući Vijeća ministara nije u dovoljnoj mjeri prisustvovao zasjedanjima oba Doma parlamenta BiH, uz osjetno poboljšanje prisustva sjednicama ministara i drugih članova Vijeća ministara.

Ministarstvo finansija i trezora je kasnilo mjesec dana sa kreiranjem godišnjeg izvještaja o realizaciji budžeta zajedničkih institucija za 2006. godinu, kao i sa izvještajima o kvartalnoj realizaciji budžeta za 2007. godinu implementiranog po odluci o privremenom finansiranju Institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za prvo tromjesežje 2007. godine.

Iako posjeduju relativno kvalitetan Web sajt, Vijeće ministara nije uložilo dovoljno napora u ažuriranje pojedinih stranica i kvalitetnije informisanje o svom radu i sadržaju, efektima i značajju pojedinih akata razmatranih na sjednicama.

Preporuke

Vijeće ministara treba više voditi računa o stepenu realizacije sopstvenog Programa rada i na vrijeme upozoravati ministarstva, te tražiti hitne izmjene u slučaju kašnjenja sa realizacijom.

Potrebno je izvršiti određene izmjene i dopune Poslovnika o radu Vijeća ministara, određenim članovima kvalitetnije definisati obavezno mjesečno revidiranje i polugodišnje javno izvještavanje po pitanjima realizacije programa rada, kao i određen vid sankcionisanja kašnjenja i neispunjavanja zadataka predviđenih Programom, i sankcionisanja kašnjenja u samom kreiranju i usvajanju Programa rada.

Potrebno je uiniti javnim podatke u vezi sa izmjenama Programa rada u slučaju nemogućnosti izvršenja zadataka pojedinih ministarstava.

Ministarstvo finansija i trezora BiH treba striktnije poštovati podzakonski akt Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH i bez kašnjenja sastavljati i javnosti stavljati na uvid kvartalno izvještaje, te godišnji izvještaj za prethodnu godinu.

Ministarstvo finansija i trezora ve treba po eti sa uklju ivanjem interesnih grupa (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi), te civilnog društva u cjelini, u kreiranje budžeta za 2008. godinu, kako bi se isti usvojio na vrijeme u decembru 2007. godine.

Vije a ministara se, u narednom periodu, mora aktivnije baviti mjerama razvojnog karaktera po pitanjima iz zahtjeva **Građanske platforme**.

Vije e ministara i zastupnici u parlamentima BiH trebaju imati još redovniju i direktniju komunikaciju. Potrebno je sve u initi da se ispoštuju Poslovni ke odredbe koje obavezuju Parlament BiH da najmanje 2 puta godišnje (jednom u 6 mjeseci) organizuju održavanje zajedni kih sjednica oba doma Parlamenta i Vije a ministara BiH, pod motom "Poslanici pitaju – Vije e ministara odgovora".

Potrebno je redovnije ažuriranje WEB-sajta Vije a ministara (na stranici „Akti Vije a ministara“ npr. trenutno se ne nalazi niti jedan usvojeni akt iz 2007. godine), te kvantitativno i kvalitativno pove anje informacija sa zasjedanja Vije a ministara na sajtu (građanima nije dovoljno samo taksativno nabranje usvojenih mjera, nego je potrebno dati određeno objašnjenje u vezi sa istima).

Očekivanja

Kako su zahtjevi iz **Građanske platforme** kreirani na osnovu 12 identifikovanih najprioritetnijih problema u zajednicama širom BiH i kako je njihova realizacija podržana peticijom iza koje je, svojim potpisima, stalo preko 500.000 građana iz svih dijelova naše zemlje, **Centri civilnih inicijativa** izražavaju nadu da e Vije e ministara u narednom periodu intenzivirati svoj rad i uložiti više napora u pravcu rješavanja problema koje građani smatraju svojim najzna ajnijim. Potrebno je upozoriti nadležna ministarstva da ubrzaju aktivnosti, kako bi se Program rada Vije a ministara mogao adekvatnije poštivati i usmjeriti energiju na donošenja mjera koje sistemski mogu uticati na realizaciju građanskih zahtjeva.

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VIJEĆA MINISTARA I USKLAĐENOSTI DONESENH MJERA SA ZAHTJEVIMA IZ GRAĐANSKE PLATFORME

Porede li stanje iz prethodne godine, a na osnovu rezultata monitoringa rada Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara u 2006. godini, sa stanjem u prvoj polovini 2007. godine, možemo zaključiti kako se odgovornost Vijeća ministara prema Parlamentarnoj skupštini i Domu naroda BiH postepeno povećava. Između ostalog, primjetno je da ministri i zamjenici ministara mnogo učestalije prisustvuju zasjedanjima PS BiH, nego što je to bio slučaj prethodnih godina.

Prethodnih godina se, također, često dešavalo da Vijeće ministara na pitanja komisija odgovora kasno, nepotpuno, pa čak i da se potpuno ogлуši na određene zahtjeve i ovaj problem se rješavao repetitivnim upućivanjem zahtjeva prema vladi, dopunskim pitanjima, itd⁴. Na žalost, monitoringom rada Parlamentarne skupštine BiH, u periodu od 02.09. – 30.06.07. godine, ponovo su konstatovane sporadične optužbe poslanika⁵ upućene prema Vijeću u (no, mnogo manje nego prethodnih godina), gdje se traže brži i kvalitetniji odgovori na poslanačka pitanja.

Tokom proteklog rada, primjetno je da Vijeće ministara na svim svojim zasjedanjima razmatra i zauzima stav po određenom broju inicijativa i pitanja dobijenih od strane poslanika i komisija.

Poslovnik o radu Vijeća ministara, članom 76. jasno definiše da se pismeni odgovor na poslanačko pitanje mora dati u roku od 15 dana, s tim da članovi Vijeća ministara mogu tražiti produženje roka od 10 dana.

Kako bi se unaprijedila komunikacija izvršne i zakonodavne vlasti, te, istovremeno, omogućio precizniji uvid građanima u njihov rad, Centri civilnih inicijativa inicirali su organiziranje Zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara, na temu: "Zastupnici pitaju – Vijeće ministara BiH odgovara". CCI, naime, smatraju da sjednice ovoga tipa, direktno mogu doprinijeti transparentnosti i odgovornosti u radu Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH, te da će, uz osiguranje direktnog TV i radijskog prijenosa, omogućiti najširoj bh javnosti relevantne informacije o radu najvišeg organa zakonodavne i izvršne vlasti u zemlji.

Kako bi se i dodatno unaprijedila komunikacija i saradnja izvršne i zakonodavne vlasti na nivou BiH, bilo bi poželjno da predsjedavajući Vijeća ministara učestalije prisustvuju zasjedanjima PS BiH. A za nadati se da će ovaj saziv Vijeća ministara, za razliku od prethodnog (koji niti jednom nije podnio izvještaj o svom radu PS BiH), poštovati Zakon i Poslovnik o radu Vijeća ministara, kojima je definisana obaveza podnošenja izvještaja o radu Vijeća i to jednom godišnje, a po zahtjevu Parlamentarne skupštine BiH i obrnuto.

Razmatrajući i usklađenost donesenih mjera sa zahtjevima iz građanske platforme, vidljivo je da u periodu od 02.09.-30.06.2007. godine, na 15 održanih sjednica, Vijeće ministara nije pokazalo dovoljno sluha prema

⁴ „Procjena razvoja demokratije u BiH“, Fond otvoreno društvo BiH, Sarajevo 2006. god.

⁵ Npr. poslanik Jovan Hadžimitrović, DNS RS, čekao je tri mjeseca na odgovor na zastupničko pitanje kojim, na kraju, nije bio ni zadovoljan (pitanje je glasilo: „Da li se za lica za koja postoji sumnja da su počinila ratni zločin na određenoj teritoriji može voditi postupak na drugoj teritoriji za koju ne postoji sumnja, izuzev Sarajeva i područja na kojem postoji sumnja. Ovo pitanje je vezano za Zvornik, gdje se lica odvođe u Tuzlu, a ne u mjesto u kojem postoji sumnja“ (28.02.2007. godine).

Poslanik Rifad Dolić, DNZ, već duže vrijeme, a mimo svih poslovničkih odredbi čekao odgovore na pitanje: „Šta može i šta namjerava poduzeti predsjedništvo BiH i predsjedavajući Vijeća ministara BiH na zaštiti preostale imovine firme Agrokomerc - Velika Kladuša, koja je više godina, a i ovih dana, izložena neviđenoj pljački i uništavanju od strane kriminalaca i lopova, a pod pokroviteljstvom aktuelnog menadžmenta te poslijeratne i aktualne vlaste u UNK, FBiH i BiH“ (15.03. 2007. godine).

Poslanik Vinko Zorić, HDZ 1990, pitao je: „Ima li Vijeće BiH kapacitete i jesu li se stekli uslovi za ukidanje akciza na lož ulje“ (14.04.2007. godine)

Poslanik Denis Beirović, SDP, nije dobio odgovor na pitanje: „Kakvi su konkretni efekti rada Agencije za promociju javnih investicija u posljednje četiri godine“. Itd.

apelu 500.000 građana BiH koji su kroz Građansku platformu zatražili mnogo energije i djelovanje Vijeća a po pitanjima rješavanja najprioritetnijih problema građana ove zemlje.

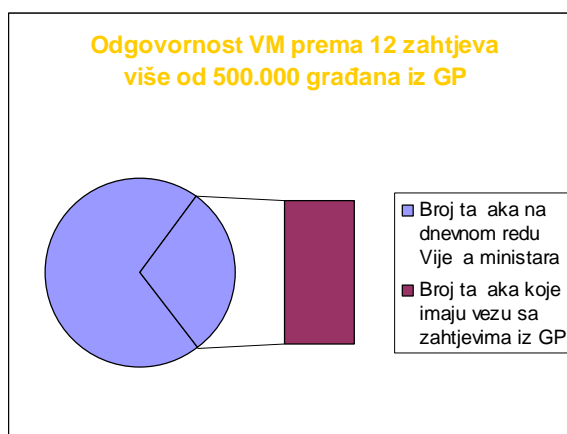
injenica je da su u proteklom periodu premijer Špirić i njegov tim imali značajnu i konstruktivnu ulogu u pitanjima kao što su pronalazjenje rješenja za pitanje decertificiranih policajaca, liberalizaciji viznog režima, propisima o kvalitetu te nog goriva, vraćanje zračnog prostora Bosne i Hercegovine pod punu kontrolu organa civilne avijacije BiH, itd, ali je poražavajuće i nedovoljan broj donesenih mjera koje mogu sistemski riješiti zahtjeve iz Građanske platforme.

Kako bi ocjenili odgovornost Vijeća ministara prema zahtjevima iz Građanske platforme u razmatranje smo uzeli sve tačke o kojima je Vijeće raspravljalo na pomenutih petnaest sjednica, te mjere (zakone, odluke, sporazume, informacije, izvještaje, itd) koje su planirane Programom rada, kao i one koje nisu planirane Programom a imaju manju ili veću vezu sa zahtjevima iz Građanske platforme.

Od približno 440 tačaka dnevnog reda koje je Vijeće razmatralo na redovnim zasjedanjima u pomenutom periodu, 132 ima određene (veće ili manje) veze sa zahtjevima iz građanske platforme. Dakle, čak 70% mjera (informacija, sporazuma, izvještaja, zahtjeva, rješenja, odluka) nije imalo nikakve veze sa zahtjevima iz Građanske platforme.

Neke mjere, koje značajno doprinose realizaciji zahtjeva iz Građanske platforme su bile planirane za usvajanje Programom rada Vijeća ministara za ovaj period, ali, na žalost, nisu donesene. Izdvojićemo sljedeće:

- § Prijedlog zakona o uredu za borbu protiv korupcije, mehanizam za dugoročnu borbu protiv korupcije;
- § Prijedlog zakona o veterinarskim lijekovima u BiH;
- § Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH;
- § Strategija provođenja *acquis communautaire* u BiH⁶
- § Prijedlog zakona o plaćama na razini BiH;
- § Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprejavanju pranja novca;
- § Prijedlog zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima;

Dijagram 1: Zastupljenost pitanja iz Građanske platforme u radu Vijeća ministara (VM) u periodu od 02.09. – 30.06. 2007. godine. Od približno 440 tačaka, samo 132 imaju više ili manje veze sa 12 zahtjeva iz Građanske platforme.

⁶ Na 14. redovnoj sjednici, održanoj u junu mjesecu, Vijeće je donijelo rješenje o imenovanju radnih grupa za usklađivanje zakonodavstva BiH sa *acquis communautaire*

Centri civilnih inicijativa su posebno uzeli u razmatranje efikasnost rada Vijeća ministara, a na osnovu stepena realizacije Programa rada, tj broja planiranih i realizovanih zakona i odluka, kao najvažnijih zakonskih i podzakonskih akata koje Vijeće razmatra.

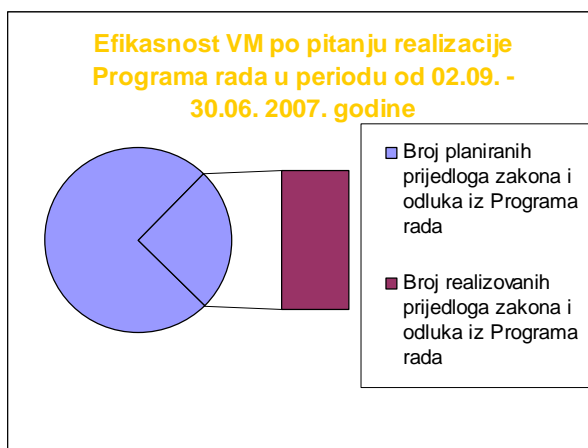
U programu rada za 2007. godinu Vijeće ministara Bosne i Hercegovine planiralo je ukupno 706 različitih aktivnosti. Od ovog broja planirano je 112 zakonodavnih aktivnosti, 157 prijedloga podzakonskih i drugih normativnih akata, priprema 273 međunarodna sporazuma, 49 aktivnosti koje su direktno povezane procesom Evropskih integracija i 115 tematskih aktivnosti u okviru kojih je planirano donošenje strategija akcionih planova, programa i izvještaja.

U periodu 01.01. – 30.06. Vijeće ministara je svojim programom planiralo razmotriti i uputiti u daljnju, parlamentarnu, proceduru 34 Prijedloga zakona (ubrajaju i određene prijedloge zakona gdje se traže izmjene i dopune postoje ih), kao i 27 odluka. Sumarno, Vijeće je planiralo usvojiti 61 zakona i odluka. Monitoringom je pokazano da je Vijeće usvojilo dvanaest⁷ od 32 programom planiranih zakona, te samo četiri⁸ odluka od 27 planiranih. Sumarno to je 16 zakona i odluka, koji su planirani programom i realizovani u pomenutom periodu.

Vijeće ministara je, dakle, u ovom periodu realizovalo samo 26% zakona i odluka od ukupno planiranih programom rada od januara do 30. 06. 2007. godine **(ili – posmatrano na godišnjem nivou – samo 9% programom planiranog za 50% raspoloživog vremena).**

injenica je, znači, da se, samo nekoliko mjeseci poslije donošenja svog Programa rada, Vijeće ministara ne pridržava istog, a posebno u segmentu vremenskog plana.

Centri civilnih inicijativa će za potrebe narednih izvještaja analizirati i druge parametre, a sve u cilju da se što kvalitetnije ocjeni efikasnost rada Vijeća ministara, a i ostalih vlada i parlamenata na nivou kantona i entiteta.

Dijagram 2: Efikasnost VM po pitanju realizacije Programa rada za period 01.01. – 30.06. 2007. godine. Od 61 planirana zakona i odluka, samo 16 je i realizovano u posmatranom periodu

⁷ Prijedlog zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH, Prijedlog zakona o internoj reviziji, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o izmirenju stare devizne štednje, Prijedlog zakona o određenim pravnim aspektima elektronskog i poslovnog prometa, Prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u građanskim pravima, itd.

⁸ Odluka o utvrđivanju Plana rada za 2007. godinu Agencije za statistiku, Odluka o izmjeni Odluke o imenovanju Koordinacionog odbora za malo i lako naoružanje, Odluka o imenovanju interresorne radne grupe za izradu redovnog šestomjesečnog izvještaja o učešću pripadnika Oružanih snaga, te Odluka o usvajanju i planu praćenja i kontrole rezidua za 2007. godinu.

Na kraju, u saradnji sa ekspertnim WD organizacijama, detaljno su analizirane mjere koje je Vijeće ministara razmotrilo i prihvatilo u periodu od konstituisanja do 30.06.2007. godine, a koje stvarno i sistemski mogu dovesti do realizacije zahtjeva iz građanske platforme.

Analizom programa rada⁹ Vijeća ministara za 2007. godinu, realizovanom od strane ekspertnih WD agencija, identifikovana je 171 aktivnost koja se direktno odnosi na socio-ekonomske politike iz Građanske platforme od čega na pitanje zapošljavanja otpada 11 aktivnosti, zdravstvenu zaštitu 3 aktivnosti, socijalnu zaštitu 18 aktivnosti, poljoprivredu 59 aktivnosti, javnu administraciju 26 aktivnosti, obrazovanje 5 aktivnosti, borbu protiv korupcije 14 aktivnosti, Evropske integracije 29 aktivnosti (aktivnosti iz oblasti EU integracija koje su direktno povezane sa Građanskom platformom, a koje nisu uvrštene u neku od prethodno pobrojanih 11 socio-ekonomskih oblasti) i 6 aktivnosti iz oblasti stranih ulaganja. Takođe je utvrđeno da u programu rada Vijeća ministara nema planiranih aktivnosti koje su direktno povezane sa pitanjem penziona politike, mladih, ne uključujući i djecu koja su obuhvaćena u dijelu socijalne zaštite i javnih preduzeća.

Iako je Vijeće razmatralo relativno veliki broj takvih mjera koje imaju određene veze sa Građanskim zahtjevima (preko 130), samo 15% od istih može (prema nalazima eksperata), proizvesti stvarna sistemski rješenja u pravcu ispunjenja građanskih zahtjeva. Zabrinjavajuća je činjenica da je Vijeće, po analizi ekspertnih organizacija, planiralo za godinu dana usvojiti 171 takvu mjeru, a da je u ovom polugodišnjem periodu prepoznata realizacija tek 20 istih.

U skladu sa pokazateljima za polugodišnji period možemo zaključiti da ako se nastavi ovakav trend u radu Vijeća ministara, prilikom donošenja mjera koje bi trebale uticati na rješavanje ključnih građanskih problema, za očekivati je da ne ćemo imati veliki broj značajnijih mjera ni veće efekte po pitanju donošenja razvojnih i kvalitetnih mjera za realizaciju ključnih zahtjeva građana ove zemlje, kojima je cilj poboljšanje opšte kvalitete života.

Dijagram 3: Efektivnost VM po pitanju usvajanja važnijih razvojnih mjera za realizaciju zahtjeva iz GP. Od preko 130 mjera koje imaju manje ili veće veze sa zahtjevima iz GP, samo 20 dugoročno može uticati na realizaciju građanskih zahtjeva.

⁹ Naručio i izvršio analizu su Centri civilnih inicijativa BiH, a ista je dostupna na www.ccibh.org

Zaključak

Zaključimo da rad Vijeća ministara nije u dovoljnoj mjeri tretirao realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme. Samo 30% akata o kojima je Vijeće raspravljalo ima određenu vezu sa zahtjevima iz Građanske platforme. Kako su zahtjevi iz Platforme kreirani na osnovu 12 identifikovanih najprioritetnijih problema u zajednicama širom BiH (nezaposlenost, male penzije, visok stepen korupcije, neuređen sistem zdravstvene i socijalne zaštite, postojanje ekstremno siromašnih u BiH, itd¹⁰) i kako je njihova realizacija podržana najmasovnijom peticijom u BiH, očekujemo da će Vijeće ministara u narednom periodu uložiti više napora, tj. razmatrati veći broj mjera koje su u vezi sa ovim zahtjevima.

Uz sve pohvale Vijeću ministara što je za razliku od dosadašnje prakse kreiralo svoj Program rada za tekuću godinu, zaključimo da se trebaju uložiti dodatni napori kako bi se isti i realizovao na vrijeme. U analiziranom polugodištu samo 26% zakona i odluka je realizovano, u poređenju sa planiranim, što je izuzetno loše. Potrebno je upozoriti nadležna ministarstva da ubrzaju svoje aktivnosti, kako bi se Program mogao adekvatnije poštivati.

S obzirom da su zahtjevi iz Građanske platforme jedinstveni po tome što su kreirani na osnovu zajedničkih stavova građana iz cijele Bosne i Hercegovine i velike odgovornosti koje Vijeće ministara ima za vođenje efikasne socijalno-ekonomske politike u zemlji, smatramo da je neophodna izraženija energija ministara u Vijeću po pitanjima donošenja mjera koje stvarno i sistemski mogu uticati na realizaciju Građanskih zahtjeva. Vijeće ministara bi moralo posvetiti mnogo više pažnje mjerama koje će najdirektnije uticati na rješavanje ključnih građanskih problema.

REALIZACIJA PROGRAMA RADA

Na sjednici održanoj 26.04.07. godine Vijeće ministara usvojilo je Program rada za 2007. godinu, koji se sastoji od sažetog prikaza planiranih zakonodavnih i tematskih aktivnosti, sa kratkim obrazloženjem razloga i očekivanih ciljeva svake planirane aktivnosti. Sve aktivnosti klasifikovane su po mjesecima i po ministarstvima nadležnim za njihovo provođenje¹¹.

Centri civilnih inicijativa isti su pozitivno angažovani u radu Vijeća ministara na izradi Programa rada za 2007. godinu, te podsjećamo da prethodni saziv Vijeća ministara nije imao praksu kreiranja Programa rada. Programiranje rada Vijeća ministara definisano je Poslovnikom o radu, gdje član 18. jasno kaže da „Vijeće ministara donosi godišnji program rada, po pravilu, do početka kalendarske godine“. U nastavku istog člana govori o segmentima koje mora da sadržava Program rada i moramo naglasiti da koncept Programa za 2007. godinu u potpunosti odgovara odredbama iz Poslovnika. Pomenimo i član 21. koji definiše proceduru u slučaju kada je nemoguće realizovati program, gdje se kaže: „Ministarstva ili druge institucije i organi u BiH, ako smatraju da ne mogu ili ako ne mogu u roku izvršiti neki od utvrđenih zadataka, blagovremeno obavještavaju o tome Vijeće ministara, sa obrazloženjima o razlozima neizvršenja utvrđenih zadataka“. Monitoringom rada koje provode Centri civilnih inicijativa identifikovana su određena kašnjenja u realizaciji Programa rada za 2007.

¹⁰ Više o prioritetnim građanskim problemima i zahtjevima iz dokumenta Građanska platforma na www.ccihb.org

¹¹ U potpunosti u skladu sa Poslovnikom o radu VM, član 18.

godinu, a nisu poznati javni podaci kojima određeno ministarstvo ili druge institucije i organi obavještavaju Vijeće ministara o eventualnim kašnjenjima, kao što je to navedeno Poslovníkom.

Planirano programom rada

Programom rada za 2007. godinu, Vijeće ministara je za period januar – 30. jun planiralo razmotriti i uputiti u daljnju, parlamentarnu

Ve i nesrazmjer je primjenen u broju planiranih Odluka koje trebaju biti donesene, njih dvadeset sedam¹⁵, i činjenici da je Vijeće usvojilo približno 90 odluka različitog karaktera, u većem obimu nego onih koje su i planirane Programom rada. Tome u prilogu govori poražavajuća činjenica da od 27 planiranih odluka, koliko je Vijeće ministara planirano svojim Programom da usvoji u periodu 02.09. – 30.06. 2007. godine, isto je usvojilo samo 6.

PROGRAM RADA ZA 2007. godinu Period 01.01. – 30.06. 2007 godine	ZAKONI	ODLUKE
Planirane mjere programom rada za realizaciju	34	27
Planirane i realizovane mjere iz programa rada za 2007. god.	17	6
Realizovano iz programa i u skladu sa zahtjevima iz GP	10	2

Tabela: Realizacija programa sa fokus na građanske zahtjeve

Od 17 zakona koje Vijeće nije usvojilo tokom analiziranog perioda, a koje je planiralo svojim Programom, četiri su u skladu sa zahtjevima iz Građanske platforme i to:

- § Prijedlog zakona o uredu za borbu protiv korupcije, mehanizam za dugoročnu borbu protiv korupcije;
- § Prijedlog zakona o veterinarskim lijekovima u BiH;
- § Prijedlog zakona o plaćama na razini BiH;
- § Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH;
- § Prijedlog zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima;
- § Prijedlog zakona o zaštiti i dobrobiti životinja u Bosni i Hercegovini;
- § Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca;

CCI izražavaju nadu da će isti biti usvojeni već na narednim sjednicama¹⁶:

Zaključak

Vijeće ministara značajno kasni u realizaciji sopstvenog programa rada i dovodi u pitanje ostvarenje programskih zadataka.

Vijeće ministara nema razvijen mehanizam praćenja realizacije programa rada, revidiranja u slučaju neispunjenja istog, a isto tako javnosti se ne prezentuju podaci koji objašnjavaju uzroke nerealizacije Programa.

Preporuke

Potrebno je izvršiti izmjenu i dopunu Poslovnika o radu Vijeća ministara, kako bi se obezbjedilo redovno izvještavanje javnosti o stepenu realizacije Programa rada, kao i po pitanju polugodišnjeg izvještavanja PS BiH o svom radu.

¹⁵ Samo 22% usvojenih odluka su i planirane programom rada i donesene, u periodu 01.01. – 31.05. 2007. godine

¹⁶ Pomenute zakone, izdvojile su ekspertne WD agencije kroz „Analizu usklađenosti programa rada Vijeća ministara sa zahtjevima iz građanske platforme“. Analiza dostupna na www.ccibh.org

Po poslovniku, Vijeće ministara, naime, nema obavezu da razmatra stepen realizacije Programa rada, a član 81. poslovnika definiše obavezu da isto jednom godišnje podnosi izvještaj Parlamentu o svom radu, dok Parlament može zatražiti i vanredni izvještaj.

POŠTIVANJE POSLOVNIKA O RADU

Monitoringom rada Vijeća ministara, Centri civilnih inicijativa nisu zabilježili **veća** kršenja Poslovnika o radu, tokom analiziranog perioda.

Poslovnik jeste prekršen činjenicom da je Program rada donesen u aprilu mjesecu, a po Poslovniku obaveza je da se usvoji krajem kalendarske godine za narednu, međutim s obzirom da je Vijeće konstituisano tek u februaru 2007. razumljiva je situacija usljed koje je došlo do kršenja člana 18.

Članovima 40. i 41. Poslovnika definiše se javnost rada Vijeća ministara i u ovom domenu nije bilo kršenja istog. Zabilježene su mnogobrojne press konferencije na kojima je javnost izvještavana o radu Vijeća ministara, o donesenim odlukama, zaključcima i zauzetim stavovima.

WEB sajt Vijeća ministara se prilično redovno ažurira i pruža zadovoljavajuće broj informacija o članovima Vijeća, njihovim odgovornostima, dnevnim redovima sjednica, te drugim aktuelnostima.

Ipak, sajt Vijeća trebalo bi i dodatno urediti jer sadašnji pruža vrlo štura saopštenja za javnost o rezultatima sa sjednica gdje se taksativno navode tačke dnevnog reda o kojima je Vijeće raspravljalo i koje su usvojene. Poželjna su dodatna obrazloženja usvojenih tačaka, kako bi građani imali uvid u kvalitet i otkrivane rezultate od implementacije određenog zakona, odluke, sporazuma i sl. Uz to, WEB stranica Vijeća ministara www.vijeceministara.gov.ba predviđea pregled usvojenih zakona, odluka, analiza, te informacija (link – Akti Vijeća ministara), međutim već duži period ovaj segment WEB-a ne funkcioniše, odnosno podaci su posljednji put ažurirani 2006. godine.

PRIDRŽAVANJE ZAKONA OD STRANE ZASTUPNIKA/POSLANIKA SA AKCENTOM NA REALIZACIJU PRORAČUNA/BUDŽETA ODREĐENE INSTITUCIJE VLASTI:

Budžet zajedničkih institucija usvojen je na 2 redovnoj sjednici Vijeća ministara u februaru 2007. godine. Usvojen je u iznosu od milijardu i 13 miliona maraka, i to je za šest posto veći budžet u poređenju sa 2006. godinom. Po planu treba da vanjski dug biti isplaćen 263 miliona maraka, a najviše novca u državnom budžetu, 611 milion maraka, bit će potrošeno na državnu administraciju i plaćeno u institucijama.

U analiziranom periodu, 01.01. – 30.06. 2007. godine, **sa zakašnjenjem od mjesec dana** na 14. sjedinici održanoj 20.06.2007. godine, **usvajan je periodični Izvještaj o realizaciji Budžeta zajedničkih institucija za prva tri mjeseca 2007. godine.** Izvještavanje se realizuje na osnovu „Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH“¹⁷, gdje je jasno definisano da se svi budžetski korisnici obavezuju na redovno saopštavanje tromjesečnih izvještaja i dostavljanje ministarstvu finansija i trezora BiH u roku od 20 dana po isteku tromjesečnog perioda. Ministarstvo finansija dužno je saopštiti tromjesečni izvještaj o izvršenju

¹⁷ Pravilnik je donesen na osnovu člana 61. zakona o upravi i člana 37., a u vezi sa članom 22. Zakona o finansiranju institucija BiH

Budžeta institucija BiH i dostaviti na razmatranje i usvajanje Vije u ministara BiH u roku od 40 dana po isteku tromjese ja. **Rok za kreiranje prvog tromjesečnog izvještaja prošao je zaključno sa 15. majem, tako da bilježimo kršenje pravilnika po pitanju periodičnog izvještavanja, člana 4.**

Ilanom 18. istog Pravilnika, Ministarstvo finansija i trezora BiH dužno je sa initi godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta institucija BiH i dostaviti na razmatranje i prihvatanje Vije u ministara do 15. maja. Vije e ministara je i u ovom slu aju **kasnilo mjesec dana sa usvajanjem finansijskog izvještaja za 2006. godinu**, a izvješ e je usvojeno takođe na 14. sjednici dana 20.06. 2007. godine.

Centri civilnih inicijativa upozoravaju na ova odstupanja Vije e ministara, te naglašavaju da je finansijska disciplina neophodna s obzirom da su potrebe za realizaciju zahtjeva iz Građanske platforme velike, te je nedopustivo trošenje sredstava bez javne kontrole.

Preporuke

Vije e ministara, akcentirano na Ministarstvo finansija i trezora , hitno treba otkloniti propuste i sprije iti kašnjenja u radu, a time i kršenja zakonskih akata kojima je definisan vremenski okvir procesa izvještavanja o realizaciji budžeta zajedni kih institucija BiH.

Ministarstvo finansija i trezora ve treba po eti sa uklju ivanjem interesnih grupa (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi), te civilnog društva u cjelini, u kreiranje budžeta za 2008. godinu, kako bi se isti usvojio na vrijeme u decembru 2007. godine.

BROJ MJERA KOJE SE DONIJETE U SKLADU SA GRAĐANSKOM PLATFORMOM, SA FOKUSOM NA BROJ ZAKONA, ODLUKA, AKCIONIH I STRATEŠKIH PLANOVA:

U nastavku je izdvojen sažet prikaz usklađenost rada Vije a ministara sa Građanskom platformom za period od dana konstituisanja do 30.06. 2007. godine. U tom periodu Vije e ministara je održalo 15 redovnih sjednica na kojima je razmatralo i raspravljalo o preko 440 ta aka dnevnog reda, od kojih je upu eno u parlamentarnu proceduru svega 17 Prijedloga zakona. Najviše su razmatrane i usvajane Odluke i to približno 90 u ovom periodu. Pored zakona i odluka, posebno emo izdvojiti i pohvaliti usvojanje dvije državne strategije i to, „Strategije razvoja stru nog obrazovanja i obuke u Bosni i Hercegovini za period 2007. – 2013. godine“, te Državnu strategiju za borbu protiv nasilja nad djecom 2007.-2010. godine, koje su u potpunosti sa zahtjevima iz građanske platforme kojima se traži da **svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, kao i okončanje reforma sistema obrazovanja u BiH.**

Ako poredimo usklađenost razmatranih zakona i odluka, sa zahtjeva iz Građanske platforme primijeti emo da samo 20 odluka (od približno 90 usvojenih) ima, u razli itim omjerima, vezu sa 12 građanskih zahtjeva. Posmatraju i usvojene Prijedloge zakona, zaklju ujemo da 7 zakona¹⁸ od ukupno 17 koliko ih je Vije e

¹⁸ Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH; Zakon o vinu; Prijedlog zakona o internoj reviziji u institucijama BiH; Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o krivi nom postupku u BiH; Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama u BiH; Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave u BiH; Prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomo i u građanskim stvarima;

prihvatilo i uputilo u daljnju proceduru, tokom analiziranog perioda, može stvarno dovesti do sistemskog rješavanja zahtjeva iz građanske platforme. Naravno, izdvoji se i „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu rauna stare devizne štednje“, kao i „Zakona o sportu u Bosni i Hercegovini“, te „Zakon o elektronskom pravnom i poslovnom prometu“ koji **imaju, ali posredne veze** sa realizacijom zahtjeva iz građanske platforme.

Uz pominjane odluke i zakone, a ubrajaju i različite izvještaje, sporazume, memorandume, rješenja, uredbe, inicijative, strategije, te informacije, Vijeće ministara je u periodu od dana konstituisanja do 30.06. razmatralo i usvojilo oko 130 takih dnevnog reda (od ukupno približno 440) koje imaju manje ili više veze sa utvrđivanjem stanja ili razvojnim putem u rješavanju zahtjeva iz građanske platforme (30 % takih).

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Zaključak

Vijeće ministara nije u dovoljnoj mjeri bilo posvećeno rješavanju najprioritetnijih problema građana ove zemlje, okupljenih u 12 zahtjeva iz **Građanske platforme**.

Vijeće ministara značajno kasni u realizaciji sopstvenog programa rada i dovodi u pitanje ostvarenje programskih zadataka.

Vijeće ministara nema razvijen mehanizam praćenja realizacije programa rada, revidiranja u slučaju neispunjenja istog, a isto tako javnosti se ne prezentuju podaci koji objašnjavaju uzroke nerealizacije Programa.

Predsjedavajući Vijeća ministara nije u dovoljnoj mjeri prisustvovao zasjedanjima oba Doma parlamenta BiH, uz osjetno poboljšanje prisustva sjednicama ministara i drugih članova Vijeća ministara.

Ministarstvo finansija i trezora je kasnilo mjesec dana sa kreiranjem godišnjeg Izvještaja o realizaciji budžeta zajedničkih institucija za 2006. godinu, kao i sa Izvještajima o kvartalnoj realizaciji budžeta za 2007. godinu implementiranog po odluci o privremenom finansiranju Institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za prvotromjese je 2007. godine.

Iako posjeduju relativno kvalitetan Web sajt, Vijeće ministara nije uložilo dovoljno napora u ažuriranje pojedinih stranica i kvalitetnije informisanje o svom radu i sadržaju, efektima i značaju pojedinih akata razmatranih na sjednicama.

Preporuke

Vijeće ministara treba više voditi računa o stepenu realizacije sopstvenog Programa rada i na vrijeme upozoravati ministarstva, te tražiti hitne izmjene u slučaju kašnjenja sa realizacijom.

Potrebno je izvršiti određene izmjene i dopune Poslovnika o radu Vijeća ministara, određenim članovima kvalitetnije definisati obavezno mjesečno revidiranje i polugodišnje javno izvještavanje po pitanjima

realizacije programa rada, kao i određen vid sankcionisanja kašnjenja i neispunjavanja zadataka predviđenih Programom, i sankcionisanja kašnjenja u samom kreiranju i usvajanju Programa rada.

Potrebno je uiniti javnim podatke u vezi sa izmjenama Programa rada u slučaju nemogućnosti izvršenja zadataka pojedinih ministarstava.

Ministarstvo finansija i trezora BiH treba striktnije poštovati podzakonski akt Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH i bez kašnjenja sastavljati i javnosti stavljati na uvid kvartalne izvještaje, te godišnji izvještaj za prethodnu godinu.

Ministarstvo finansija i trezora treba po etički uključivanjem interesnih grupa (penzioneri, sindikati, nezaposleni, mladi), te civilnog društva u cjelini, u kreiranje budžeta za 2008. godinu, kako bi se isti usvojio na vrijeme u decembru 2007. godine.

Vijeće ministara se, u narednom periodu, mora aktivnije baviti mjerama razvojnog karaktera po pitanjima iz zahtjeva **Građanske platforme**.

Vijeće ministara i zastupnici u parlamentima BiH trebaju imati još redovniju i direktniju komunikaciju. Potrebno je sve učiniti da se ispoštuju Poslovni pravilnici koje obavezuju Parlament BiH da najmanje 2 puta godišnje (jednom u 6 mjeseci) organizuju održavanje zajedničkih sjednica oba doma Parlamenta i Vijeća ministara BiH, pod motom "Poslanici pitaju – Vijeće ministara odgovora".

Potrebno je redovnije ažuriranje WEB-sajta Vijeća ministara (na stranici „Akti Vijeća ministara“ npr. trenutno se ne nalazi niti jedan usvojeni akt iz 2007. godine), te kvantitativno i kvalitativno povećanje informacija sa zasjedanja Vijeća ministara na sajtu (građanima nije dovoljno samo taksativno nabrojanje usvojenih mjera, nego je potrebno dati određeno objašnjenje u vezi sa istima).

NAPOMENA: Izvještaj je kreiran na osnovu svih, javnosti dostupnih, podataka o radu Vijeća ministara BiH.

DODATAK 1 - VAŽNIJE MJERE KOJE JE VIJEĆE MINISTARA RAZMATRALO I UPUTILO U DALJNJU PROCEDURU, PO PITANJU EFIKASNE REALIZACIJE ZAHTJEVA IZ GRAĐANSKE PLATFORME U 2007. GODINI:

- § Zaduženje Direkciji za evropske integracije da započne izradu Programa integriranja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju;
- § Usvojena Strategija razvoja strukovnog obrazovanja i obuke u BiH za period od 2007.-13. godina;
- § Podržan Memorandum o razumijevanju za uspostavu Fonda za reformu javne uprave;
- § Formiran Fond za poticaj / podršku stranim investitorima u Bosni i Hercegovini;
- § Usvojen plan realizacije mjera za provedbu Strategije privlačenja direktnih stranih investicija;
- § Usvojen Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa u stara devizne štednje;
- § Nacrt okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini;
- § Utvrđen prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima;
- § Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine;
- § Usvojen Nacrt zakona o sportu u Bosni i Hercegovini;
- § Usvojen prijedlog zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini;
- § Prihvaćen plan za uvođenje biometrijskih pasoša;
- § Usvojen Sporazum o saradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i nevladinog sektora, koji je predlaga predsjedavajući Vijeća ministara BiH;
- § Usvojen prijedlog zakona o vinu;
- § Prijedlog zakona o internoj reviziji u institucijama BiH;
- § Prijedlog zajedničke platforme o principima i načinu implementacije Akcionog plana i Strategije reforme javne uprave u BiH;
- § Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku BiH;
- § Prijedlog državne strategije za borbu protiv nasilja nad djecom 2007.-2010. godine
- § Nacrt zakona o elektronskom pravnom i poslovnom prometu;
- § Politika plaćanja u institucijama BiH za period 2007. – 2010. godine;

U nastavku slijedi kratak opis nekih od pomenutih mjera, sa aspektom na potencijale efekte:

Usvojena Strategija razvoja strukovnog obrazovanja i obuke u BiH za period od 2007.-13. godina

Strategija je zasnovana na smjernicama iz Lisabonske konvencije, Kopenhagenske deklaracije, te Sporazuma iz Maastrichta i definiše opšte pravce u razvoju strukovnog obrazovanja i obuke u BiH. Ovaj važni dokument još je jedan prilog procesu EU integracija, kao i cjelokupnoj reformi obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Ova mjera u vezi je sa dva građanske zahtjeva i to „Okončanje reforme sistema obrazovanja u BiH“, te „Ispunjenje uvjeta za sticanje kandidata za članstvo u BiH“.

Podržan Memorandum o razumijevanju za uspostavu Fonda za reformu javne uprave

Memorandum potpisuju Odsjek za međunarodni razvoj Ujedinjenog kraljevstva, Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju, Ministarstvo za razvoj i saradnju Nizozemske, Izaslanstvo Evropske komisije

i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine. Entitetske vlade ranije su svojim odlukama prihvatile ovaj Memorandum kako bi se u potpunosti realizovala strategija reforme javne uprave.

U strategiji je rečeno da će se napori entitetskih i državne vlasti fokusirati na zajednički rad radi: stvaranja javne uprave koja bi bila uinkovitija i odgovorna za ono što radi, koja bi služila građanima na bolji način za manje novca i koja bi radila na osnovu transparentnih i otvorenih procedura, uz istodobno ispunjavanje svih uvjeta potrebnih za europske integracije, i time postala istinski faktor koji bi omogućio nastavak kontinuirani i održivi društveno-ekonomski razvoj.

Ova mjera u vezi je građanskim zahtjevom „da se smanje troškovi javne administracije do 2010. godine“.

Usvojen Sporazum o saradnji između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i nevladinog sektora, koji je predlaga predsjedavajući Vijeća ministara BiH

Centri civilnih inicijativa smatraju kao neophodnu jasnu opredjeljenost i saradnju nevladinog i vladinog sektora da kroz partnerski odnos što efikasnije i efektivnije realizuju građanske zahtjeve do 2010. godine. U medijima je više puta naglašavano kako sporazum ima za cilj stvaranje novog pristupa partnerstvu između Vijeća ministara BiH i nevladinog sektora u BiH i iskreno se nadamo da ovaj novi pristup direktno se odnosi na apel 500.000 građana koji su potpisali građansku platformu. U sporazumu je navedeno kako se potvrđuje opredjeljenost Vijeća ministara i nevladinog sektora da ojačaju svoje obaveze i odgovornosti u ispunjavanju preuzetih uloga u razvoju i pružanju javne politike. Preuzmimo uloge i riješimo građanske zahtjeve.

Formiran Fond za poticaj / podršku stranim investitorima u Bosni i Hercegovini

Odlukom Vijeća ministara predviđeno je da se sredstva Fonda mogu koristiti za finansiranje projekata stranih investitora u proizvodnom sektoru, sektoru istraživanja i razvoja kao i drugih projekata, osim za financiranje projekata u oblastima ugostiteljstva i trgovine. Kriteriji za izbor korisnika fonda su broj novozaposlenih, razvijenost područja, ekološki zahtjevi i učešće u izvozu u ukupnoj prodaji. Fond za poticaj/podršku stranim investitorima predviđen je Strategijom promocije – privlačenja direktnih stranih investicija u Bosnu i Hercegovinu, koju je Vijeće ministara BiH usvojilo 12.10.2006.

Sredstva Fonda za 2007. godinu iznose dva miliona KM, a osigurati će se iz Budžeta institucija BiH, dok će sredstvima fonda upravljati Odbor, kojeg imenuje Vijeće ministara BiH.

Kao dodatak poticaju stranim investicijama i povećanju zapošljavanja u BiH, Vijeće je dalo saglasnost Raiffeisen bank d.d. BiH da zaključi kreditni ugovor s Razvojnou bankom Vijeća Evrope vrijedan 30 miliona eura za finansiranje multiprojektneog programa "Kreiranje i oživljenje održivih poslova" za mala i srednja preduzeća u BiH.

Ova mjera u vezi je sa dva građanske zahtjeva i to „Otvoravanje novih radnih mjesta“, te „Udvostručenje direktnih stranih investicija u BiH, od 2006. godine do 2010.“.

Usvojen plan realizacije mjera za provedbu Strategije privlačenja direktnih stranih investicija

Nakon što je FIPA u 2006. godini, u saradnji sa konsultantskom kućom, uradila Strategiju promocije privlačenja direktnih stranih investicija u Bosnu i Hercegovinu ista je izradila Operativni plan u svrhu što potpunije primjene mjera i aktivnosti predviđenih u Strategiji, ali i ažuriranja s novim idejama i sadržajima. Okosnicu Operativnog plana čini unapređenje imidža zemlje. Vijeće ministara BiH će imenovati branding menadžera BiH pri kabinetu Predsjedavajućeg Vijeća ministara, koji će koordinirati aktivnosti svih Institucija

Bosne i Hercegovine na poboljšanje imidža Bosne i Hercegovine, predlagati mjere za poboljšanjem imidža BiH te dati prijedlog Strategije brendiranja BiH.

Operativni plan, dalje, predviđa identifikaciju i prezentaciju razvojnih projekata, unapređenje domaće poslovne okruženja, osnivanje fonda za podršku stranim investitorima, te promotivne aktivnosti.

Nakon što je usvojen operativni plan, na investicijskoj konferenciji posvećenoj zemljama Evrope u tranziciji održanoj krajem maja 2007. godine u Beču, predstavljen je izvještaj Business Forecast Report u izdanju Business Monitor International, koji donosi dugoročnu analizu bosanskohercegovačke političke, ekonomske i financijske situacije sve do kraja 2011. Predviđanja za BiH su pozitivna s rastom ekonomije koji će sve više ubrzavati. Proces privatizacije koji je počeo u 2007. doprinijet će rekordnoj cifri direktnih stranih ulaganja, a ulazak stranog kapitala ključ je obnove domaće industrije i izvoza, što će smanjiti stopu nezaposlenosti.

Ova mjera u vezi je sa dva građanske zahtjeva i to „Otvoravanje novih radnih mjesta“, te „Udvostručenje direktnih stranih investicija u BiH, od 2006. godine do 2010.“.

Usvojen Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje

Utvrdjenim Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje, rok za verifikaciju stare devizne štednje produžen do kraja 2007. godine.

Ministar Vranko je u više navrata isticao u medijima kako je rok za izmirenje devizne štednje, prema ovom zakonu, 13 godina, ali da se on nada krajem roku, jer po njemu, neke štedišnice su već riješile ovo pitanje, neki su izgubili knjižicu, a neki su i umrli.

Procjenjuje se da u Bosni i Hercegovini ima oko 600 hiljada računa, s ukupnim iznosom od oko 1,9 milijardi KM devizne štednje, ali bi, zbog pomenutih faktora, ova cifra mogla biti smanjena na oko 1,5 milijardi KM. Zakonskim rješenjem je predviđeno da se starim deviznim štedišnicama s iznosima štednje do ukupno hiljadu KM isplate ova sredstva, dok će pitanje računa s iznosima većim od hiljadu KM biti riješeno izdavanjem obveznica, čiji će garant biti država Bosna i Hercegovina.

Ova mjera u posrednoj je vezi sa građanskim zahtjevom „iskorijenjenja ekstremnog siromaštva u BiH“.

Nacrt okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini

Vijeće ministara BiH usvojilo je Nacrt okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u BiH. Usvajanje ovog zakona je veliki iskorak u konačnoj reformi sistema obrazovanja u BiH, a značeka je da će Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH iznati i mehanizme da usvoji okvirni zakon o visokom obrazovanju, čime bi konačno reforma obrazovanja prešla u završnu fazu. Ova mjera je u neposrednoj vezi sa građanskim zahtjevom „da se okonča reforma obrazovanja u BiH“.

Utvrdjen prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima

Vijeće ministara BiH utvrdilo je Prijedlog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima, čime će znatno biti poboljšana pristup pravdi podjednako za sve građane u BiH.

Prema ovom zakonskom projektu, pravo na besplatnu pomoć imaju građani koji spadaju u kategoriju ugroženih lica kao što su primaoci socijalne pomoći, nezaposleni bez drugih redovnih prihoda, lica lošeg imovnog stanja, djeca bez roditeljskog staranja, kao i lica kojima je prethodno u kratkom vremenskom periodu utvrđeno pravo na dodjelu pravne pomoći. U korisnike besplatne pravne pomoći spadaju i lica koja uživaju pravo na međunarodnu zaštitu poput tražilaca azila, izbjeglica, žrtava trgovine ljudima i lica sa privremenim prihvatom.

Entiteti i distrikt Brčko u roku od šest mjeseci od donošenja ovog zakona treba da donesu ili usklade svoje propise u ovoj oblasti sa ovim zakonom, za njegovo provođenje u prvoj godini BiH obezbijediti 626.210 KM.

Ova mjera u posrednoj je vezi sa više građanskih zahtjeva, a između ostalog „iskorjenjenje ekstremnog siromaštva u BiH“, te „obezbjeđen pristup svim građanima BiH osnovnoj socijalnoj zaštiti“.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine

Utvrđeni su također prijedlog za izmjene Zakona o javnim nabavkama BiH za koji je Vijeće obrazložilo da pojednostavljuje postupak javnih nabavki. O pojedinostima i efektima po povećanje životnog standarda građana BiH, usljed manjka informacija, možemo govoriti kroz naredni izvještaj. Istražimo uticaj ove mjera na građanske zahtjeve gdje se traži „smanjenje troškova administracije i smanjenje stepena korupcije u BiH“.

Usvojen Nacrt zakona o sportu u Bosni i Hercegovini

Nakon što je Vijeće ministara poslalo u daljnju proceduru Zakon o sportu u BiH, predsjedavajući i Nikola Špirić naglasi je kako od toga da li će ovaj tekst prihvatiti i bh. parlament, zavisi hoće li od augusta ili septembra ove godine i jedan bh. sportista može učestvovati na međunarodnim takmičenjima izvan zemlje.

Prethodno, tokom marta mjeseca, skupština Sportskog saveza Bosne i Hercegovine je ocijenila neprihvatljivim Nacrt teksta zakona o sportu BiH, koji je dobila na razmatranje od Ministarstva civilnih poslova BiH. Trideset četiri predstavnika sportskih strukovnih saveza složili su se da je Nacrt teksta zakona o sportu dobar tek kao osnova za razmatranje, te da zbog mnogo nedostataka ne osigurava razvoj sporta u BiH. Kako je Nacrt zakona usvojen neposredno prije roka koji ovaj izvještaj obuhvata, nismo sigurni da li je Ministarstvo civilnih poslova prihvatilo komentare i sugestije od Saveza na Nacrt koji su dobili tokom mjeseca marta. Više o kvalitetu ovog zakona u narednom izvještaju.

Ova mjera je u neposrednoj vezi sa građanskim zahtjevom „da BiH bude zemlja jednakih mogućnosti za sve mlade ljude“.

Prijedlog zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini

Prijedlog zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju otvara nove perspektive evropskim integracijama i okvir je poljoprivredne politike BiH kojim se istovremeno priprema institucionalni okvir za ulazak na jedinstveno tržište EU i pristup strukturalnim fondovima EU kao podršci poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Ovaj Zakon može proizvesti unapređenje blagostanja i kvalitet života u ruralnim područjima, stoga je ključan za ukupni proces ekonomske, političke i socijalne stabilizacije u BiH. Implementacija Zakona bi trebala pozitivno riješiti problem definisan 2006. godine, kada je rečeno da 70% osoba koje rade na „crno“ u BiH su u vezi sa poljoprivrednim sektorom.

Prihvatan plan za uvođenje biometrijskih pasoša

Vijeće ministara je na 12. redovnoj sjednici prihvatilo informaciju resornog Ministarstva civilnih poslova o sistemu putnih isprava BiH u projektu CIPS, kao i plan prema kojem građani BiH od 2008. godine treba da dobiju biometrijske pasoše. Za njihovo brže uvođenje u BiH treba izdvojiti 2,4 miliona KM. Ova mjera u vezi je sa građanskim zahtjevom „Ispunjenje uvjeta za sticanje kandidata za članstvo u BiH“.

Prijedlog zakona o internoj reviziji u institucijama BiH:

Prijedlog zakona o internoj reviziji institucija BiH koji spada u red zakona iz evropskog partnerstva. Cilj zakona o internoj reviziji je uspostavljanje efikasnog sistema interne revizije u organizacijama javnog sektora BiH u skladu sa strukturom vlasti i potrebama organizacije javnog sektora. Zakonom se uspostavi centralna jedinica za internu reviziju institucija BiH u okviru Ministarstva finansija i trezora BiH, dok se institucije BiH uspostavi jedinice interne revizije ukoliko imaju operativni budžet iznad 10.000 KM godišnje, ili zapošljavaju više od 200 zaposlenih, ili primaju i izvršavaju transakcije koje u totalu premašuju iznos od 15.000 KM godišnje. Odredbe tog zakona bit će primjenjivane na institucije BiH koje se finansiraju iz državnog budžeta te na javna preduzeća u kojima je država većinski vlasnik.

Prijedlog zajedničke platforme o principima i načinu implementacije Akcionog plana i Strategije reforme javne uprave u BiH:

Zajednička platforma o načinima i načinu implementiranja Akcijskog Plana 1 Strategije reforme javne uprave u BiH predstavlja strateški dokument razvijen od strane Ureda koordinatora za reformu javne uprave u BiH. Ovaj dokument predstavlja politički i pravni okvir i osnov za saradnju organa uprave svih nivoa vlasti i delegiranje i rad njihovih predstavnika u zajednička radna tijela za nadzor i implementiranje. Primjenjuje se u provođenju mjera AP1 koje su utvrđene kao zajedničke i individualne, i ima za cilj osiguranje sprovedbe tih mjera radi ostvarenja utvrđenih reformskih ciljeva u oblasti javne uprave u Bosni i Hercegovini. Temeljni razlog za usvajanje Zajedničke Platforme predstavlja **stvaranje političkih i operativnih uvjeta za provedbu reforme javne uprave**, na način i u pravcu kako je definirano Strategijom reforme javne uprave u BiH i Akcijskim Planom 1. Osim navedenog, reforma javne uprave predstavlja **jedan od političkih kriterija ili uvjeta daljeg napretka BiH u procesu EU integracija**.

Politika plata u institucijama BiH za period 2007. – 2010. godine:

Usvojenim politikama razješene se trenutna situacija gdje postoje tri kategorije plata u institucijama BiH. Trenutno postoje institucije koje je plate odredila međunarodna zajednica, institucije koje same sebi određuju plate, te institucije u kojima je visina plate usklađena s odlukama Savjeta ministara BiH. Politikama se sve plate izjednačiti po principu jednaka plata za jednak posao. To znači da se plate u nekim institucijama biti smanjene. Ovaj će dokument biti osnova za izradu državnog zakona o plati.

Vijeće ministara BiH odlučilo je da plate u državnim institucijama mogu rasti sukladno rastu bruto državnog proizvoda. Plate se mogu povećati samo do 50 odsto godišnjeg rasta BDP-a. Po izvještaju o realizaciji budžeta za 2006. godinu BiH je na kraju prošle godine ostvarila suficit u budžetu oko 40 miliona KM.

Zahtijevamo da do 2010. godine:

- BiH bude zemlja kandidat za članstvo u EU;
- Dodatnih 500.000 građana BiH ima primanja dnevno iznad 7 KM;
- Bude otvoreno novih 150.000 radnih mjesta u BiH;
- Minimalna penzija u BiH bude 250 KM;
- Svaki građanin u BiH ima pristup osnovnoj zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti;
- Budu udvostručena strana ulaganja kroz transparentnu privatizaciju državnog kapitala putem berze;
- Rast cijene komunalnih usluga bude ispod nivoa godišnje stope inflacije, kroz privatizaciju javnih preduzeća ili kvalitetnije regulisanje infrastrukturnih sektora;
- Javna potrošnja u BiH bude usklađena sa regionalnim prosjekom od 40% u odnosu na GDP;
- Bude okončana reforma sistema obrazovanja u BiH u skladu sa Bolonjskim procesom;
- Smanjenji se korupcija u BiH kroz rast prosječne ocjene na 3,5 na TI CPI indeksu;
- Poljoprivredni sektor u BiH bude u potpunosti prilagođen za intergaciju u EU;
- BiH bude zemlja jednakih mogućnosti za mlade ljude.